

Ulu Öndər Heydər Əliyevin şah əsəri olan qüdrətli Azərbaycan dahi şəxsiyyətin anadan olmasının 99-cu ildönümünü qürurla anır. 2022-ci il şanlı tariximizə inkişafın və quruculuğun ən yeni səhifəsi kimi düşəcək.

Çünki işğal altında olan torpaqlarımızı "Dəmir yumruq"la düşməndən azad edərək ata vəsiyyətini yerinə yetirən Müzəffər Komandan İlham Əliyev məhz 2022-ci ildə Böyük qayıdış planının icrasını reallaşdıracaq. Bu tarixi hadisə həm Ulu Öndərin doğum gününə töhfə olacaq, həm də onun ölməz ruhunu şad edəcək.

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa yolunda 7 tunelin tikintisi davam edir

Şanlı zəfərimizlə bitən Vətən müharibəsindən ötən 1 il 7 ay ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında aparılan böyük tikinti-quruculuq işləri sürətlə davam edir. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası istiqamətində əsas prioritetlərdən biri də yolların bərpasıdır. Çünki Prezidentin də mütəmadi olaraq inşa prosesi ilə maraqlandığı yol infrastrukturuları, xüsusən də yeni körpülər, keçidlər, tunellər işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi in-

kişafında mühüm rol oynayacaq. Yolların tezliklə inşa edilməsi isə işğaldan azad olunan torpaqlarımıza gediş-gəlişi daha da intensivləşdirəcək. İlham Əliyev ən son aprelin 21-də Şuşa rayonunun Daşaltı kəndində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun və bu yolun üzərindəki tunellərin inşası ilə tanış olarkən bir daha bəlli oldu ki, cəmi 10 ay əvvəlki vəziyyətlə hazırkı mərhələni müqayisə etdikdə dünyada bu sürət və keyfiyyətdə görülən işlərə rast gəlməyin qeyri-mümkünlüyü görünür.

Hazırda Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisi sürətlə aparılır. Bu yolun digər önəmi onun Zəngəzur dəhlizi ilə birləşməsidir. Başlanğıcını M6 Hacıqabul-Horadiz-Ağbənd-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürməklə işğaldan azad edilmiş Füzuli, Xocavənd, Xocalı və Şuşa rayonlarının ərazisindən keçən I texniki dərəcəli və 81,6 kilometr uzunluğa malik bu avtomobil yolunun tikintisi davam etdirilir. Yolboyu 7 tunelin tikintisi aparılır. Bir neçə tuneldə

qazma işləri artıq tamamlanıb, digərində isə qazma, partlatma və qırma üsulları ilə qaya quntlardan ibarət hissələrin kənarlaşdırılması işləri davam edir. Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən aldığımız məlumata görə, artıq bəzi tunellərdə havalandırma və izolyasiya sistemləri də quraşdırılır. Tunellər şərti olaraq T1A (3340m), T1 (314,9 m), T2 (556,9m), T3 (680,3 m), T4 (540,6m), T5 (454,8m) və T6 (446,3 m) adlandırılır.

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunellərin inşası ilə yanaşı, yolboyu müxtəlif hissələrdə torpaq yatağının, körpülərin, yeraltı ke-

çid və suötürücü boruların tikintisi də layihəyə uyğun şəkildə icra olunur.

4 və 6 hərəkət zolaqlı olmaqla inşa edilən Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun ilk 48 kilometr arası isə 4 hərəkət zolağından ibarət olacaq. Müvafiq olaraq yol yatağının eni 29,5 və 21,5 metr təşkil edir. Yolun tikintisinin 2024-cü ildə başa çatdırılması planlaşdırılır.

Bütün yollar Qarabağ və Zəngəzura aparır

Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru demək olar ki, yenidən quran

Azərbaycan dövləti heç kimdən yardım almadan möhtəşəm layihələr gerçəkləşdirir. İşğaldan azad edilən ərazilərimizdə heç vaxt yollar olmayan yerlərdə də asfalt çəkilir. Təkcə ötən il 700 kilometrə yaxın yol inşa edilib. Bu yollar Azərbaycan-Ermənistan sərhədinə qədər uzanır.

Hazırda Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən inşa edilməkdə olan 15 avtomobil yolunda sürətli işlər gedir. 2022-ci ildə Füzuli-Hadrut, Hadrut-Tuğ-Azıx mağarası, Bərdə-Ağdam, Qubadlı-Eyvazlı, Qubadlı-Mahmudlu-Yazdüzü-Ermənistan sərhədi, Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yol infrastrukturunun tikintisi, Laçın şəhərinə daxil olmadan yeni avtomobil yolunun tikintisi, Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı-Naftalan avtomobil yollarının istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Yəni ilin sonuna qədər 8 yol infrastrukturunu tam hazır vəziyyətdə olacaq.

Bundan başqa, Xudafərin-Qubadlı-Laçın, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut, Ağdam-Füzuli, Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa, Əhmədbəyli-Horadiz-Cəbrayıl-Zəngilan-Ağbənd, Kəlbəcər-Laçın, Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yollarının inşası da sürətlə davam etdirilir.

Düzdür, bu yolların hamısı əhəmiyyətli yollardır. Ancaq ən vacib yollardan biri Toğanalı-Kəlbəcər avtomobil yoludur. Çünki bu yol və 12 kilometrlik tunel çökəndən sonra daha Murov aşırımından keçməyə ehtiyac qalmayacaq. Bu yol Göygöl rayonunun Toğanalı kəndindən keçməklə çəkilir.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, bu yol Qarabağın inkişaf planı nəzərə alınaraq 2-3 hərəkət zolaqlı olmaqla I və II texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Yolun 16-cı kilometrindən Murovdağ silsiləsi başlanır və yüksəklik 1900 metrdən Murovdağ zirvəsinədək 3260 metrə qədər artır. Ərazinin çətin relyefi və təhlükəsizlik məsələləri nəzərə alınaraq Murovdağ silsiləsinin altından 12 kilometrlik tunelin tikintisi məqsəduyğun hesab edilib. Hazırda inşası davam edən yolun 2026-cı ildə tam tikilib başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Artıq əksər yolların tikinti prosesinin böyük hissəsi yekunlaşıb. Əminliklə deyə bilərik ki, tezliklə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yol-nəqliyyat infrastrukturunu tamamilə yenidən qurulub istifadəyə veriləcək. Yollar, digər infrastrukturlar bölgəyə yeni həyat gətirəcək və Böyük qayıdış reallaşacaq. Dünya isə Qarabağı 44 günə azad edən Azərbaycanın müharibədən sonra cəmi 2 ilə yaxın müddətdə yalnız özünün qüdrəti, iqtisadi gücü sayəsində yaratdığı reallıqlara şahid olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"